R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE
SECŢIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

D E C I Z I A nr.4856 Dosar nr.9951/2/2009

Şedinţa publică de la 20 octombrie 2011

Preşedinte:	Iuliana Rîciu	- judecător
	Carmen Ilie	- judecător
	Emanuel Albu	- judecător
	Anca Nechita	- magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii împotriva Sentinţei nr.1537 din 24 martie 2010 a Curţii de Apel Bucureşti – Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal.

La apelul nominal se prezintă recurentul-reclamant Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii prin consilier juridic .... fiind lipsă intimatul-pârât Bumbar Vasile.

Procedura completă.

Se prezintă referatul cauzei, magistratul asistent arătând că recursul este declarat şi motivat cu respectarea prevederilor art.20 alin.1 din Legea nr.554/2004, fiind scutit de la plata taxei de timbru şi a timbrului judiciar.

Înalta Curte, constatând că nu mai sunt chestiuni prealabile de discutat, acordă cuvântul părţii prezente în raport cu recursul declarat.

Recurentul-reclamant Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii prin consilier juridic solicită admiterea recursului astfel cum a fost formulat şi modificarea sentinţei recurate, în sensul admiterii acţiunii, arătând că, în cauză sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de art.2 lit.b din OUG nr.24/2008 pentru reţinerea calităţii de colaborator al Securităţii.

Reprezentantul recurentului-reclamant susţine că intimatul-pârât Bumbar Vasile a furnizat informaţii autorităţilor represive ale regimului comunist despre o persoană care dorea să plece în străinătate cu intenţia de a nu se mai întoarce în ţară, fiind astfel demonstrată condiţia pentru reţinerea calităţii de colaborator, având în vedere că informaţia privea o acţiune potrivnică regimului comunist.

Înalta Curte, în baza art.150 din Codul de procedură civilă reţine cauza spre soluţionare.

ÎNALTA CURTE,

Asupra recursului de faţă;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Soluția instanței de fond

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a solicitat constatarea calității de colaborator al Securității a pârâtului Bumbar Vasile, arătând că potrivit Notei de Constatare nr. S/DI/I/834 din 17.03.2009, pârâtul a fost recrutat de către Securitate, în calitate de informator, la data de 10.06.1988, „în vederea acoperirii informative a mediului din comuna Crasna Vișeului", dată la care pârâtul a semnat Angajament, având numele conspirativ „ZENO".

Se susține că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 din O.U.G. nr. 24/2008 pentru admiterea acțiunii.

Prin întâmpinare, pârâtul a solicitat respingerea acțiunii, precizând că art.2 din OUG nr.24/2008 invocat în cererea de chemare în judecată, nu este aplicabil în speță, întrucât nu există note informative semnate de el.

Prin Sentința nr.1537 din 24 martie 2010, Curtea de Apel București a respins cererea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâtul Bumbar Vasile, ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această sentință, instanța de fond a reținut în esență că din actele aflate la dosar rezultă că pârâtul Bumbar Vasile a fost propus pentru a fi recrutat de organele de securitate la data de 07.06.1988, „în vederea completării potențialului informativ existent la nivelul comunei Bistrița și în special în vederea acoperirii informative a mediului cadrelor didactice din comuna Crasna-Vișeului", întrucât acesta lucra ca profesor de biologie la Școala Generală Crasna – Maidan.

S-a mai arătat în considerentele sentinței atacate că în Raportul asupra modului în care a decurs recrutarea pârâtului Bumbar Vasile din data 10.06.1988, se precizează că acesta a manifestat interes față de problemele ce s-au abordat, propunându-i-se să sprijine și rezolvarea altor probleme pentru cunoașterea, prevenirea, descoperire și neutralizarea oricăror fapte și fenomene de natură a aduce atingere securității statului, candidatul acceptând, astfel că s-a trecut apoi la luarea unui angajament scris, stabilindu-se de comun acord numele conspirativ „Zeno"".

Totodată, instanța de fond a reținut că din documentația depusă de reclamant, rezultă că pârâtul Bumbar Vasile a dat o notă olografă, scrisă și semnată de ofițerul de securitate .... prin care a relatat „că în localitatea Crasna Vișeului a fost în vizită o fostă învățătoare care a plecat în Israel", precum și faptul că „cea în cauză a stat mai multe zile la Crasna vizitând mai multe cadre didactice", fiind „însoțită în această călătorie de fiul său", fără a fi menționate alte elemente de identificare a celor doi ori relatate alte aspecte.

Curtea de apel a mai reţinut că din Raportul informativ nr.0016904/7 din 28.07.1989 şi nota nr. 0016904/8/31.08.1989 scrise şi semnate de ofiţerul de securitate ...., rezultă că sursa „Zeno" ar fi relatat ofiţerului despre discuţiile sale cu .... din Valea Vişeului, relatând faptul că acesta intenţionează să facă o excursie în Republica Socialistă Cehoslovacă, unde are o prietenă, cu intenţia de a se stabili acolo.

Referitor la înscrisurile depuse de reclamant în fundamentarea acţiunii în constatarea calităţii de colaborator a pârâtului, scrise şi semnate de ofiţerul de securitate, prima instanţă a constatat că aceste înscrisuri prin forma şi conţinutul lor, precum şi raportat la susţinerile pârâtului şi declaraţia autentică a lui .... depusă la dosarul cauzei, nu pot sta la baza formării convingerii instanţei cu privire la furnizarea de către pârât a informaţiilor referitoare la numitul ...., întrucât nu există nici un element care să fundamenteze obiectiv concluzia că pârâtul este cel care a informat ofiţerul de securitate cu privire la intenţia acestuia de a rămâne în străinătate.

Concluzionând, instanţa de fond, având în vedere că doar în raportul informativ şi nota întocmită de către ofiţerul de securitate sunt redate aspecte ce ar fi fost relatate de către pârât referitoare la intenţia numitului .... de a pleca în străinătate, iar .... a declarat în faţa notarului public că nu l-a cunoscut pe pârât înainte de revoluţie, a apreciat că prezumţia creată de către reclamant a fost răsturnată de către pârâtul Bumbar Vasile, astfel că nu se poate reţine că aceste relatări aparţin pârâtului.

2. Calea de atac exercitată

Împotriva acestei sentinţe, apreciată ca fiind nelegala si netemeinica a formular recurs Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, solicitând admiterea acestuia, casarea sentinţei recurate şi pe fond admiterea acţiunii formulate, in sensul constatării calităţii de colaborator al Securităţii, in ceea ce îl priveşte pe Bumbar Vasile.

În esenţa, se susţine ca în mod greşit instanţa de fond a reţinut că în cauza nu sunt îndeplinite condiţiile cumulative cerute de art.2 lit.b) din O.U.G. nr.24/2008.

Se menţionează ca este îndeplinita prima condiţie pentru a se retine calitatea de colaborator al Securităţii in ceea ce îl priveşte pe intimatul - pârât, respectiv furnizarea de informaţii sau acţiunii potrivnice regimului comunist.

Prin intermediul intimatului - pârât s-au obţinut informaţii importante pentru Securitate referitoare la persoane care intenţionau să îşi stabilească definitiv domiciliul intr-un alt stat.

Aceasta intenţie era apreciata la acea vreme, din perspectiva regimului comunist, ca o atitudine extrem de gravă, considerată şi un afront direct la adresa regimului, care pretindea că asigura cetăţenilor romani cele mai bune

condiții de viață, motiv pentru care nu a recunoscut niciodată, oficial, existența fenomenului emigrării.

Cei ale căror intenții de plecare definitivă din țară erau descoperite si zădărnicite cu ajutorul informatorilor sau prin alte mijloace erau persecutați de organele represive ale regimului in mai multe moduri.

În opinia recurentului este îndeplinită şi condiția referitoare la „vizarea" încălcării unor drepturi fundamentale întrucât in urma delațiunii intimatului, „organele de stat nu au aprobat plecarea în străinătate" a persoanei denunțate, fiind astfel încălcat dreptul la libera circulație.

De asemenea, se susține ca nu prezintă relevanță sub ce formă a parvenit informația organelor Securității întrucât legiuitorul a dat o forța probanta egala atât notelor olografe, provenite de la persoana verificată, cât şi „relatărilor verbale consemnate de lucrătorii Securității", fiind suficient un singur denunț care să îndeplinească cele doua condiții, pentru reținerea calității de colaborator al Securității Astfel, în mod greşit instanța de fond nu a ținut seama de faptul că prezumția relativă cu privire la realitatea celor reținute in rapoartele ofițerilor nu a fost răsturnată prin administrarea altui mijloc de proba.

Se menționează ca informația furnizata de intimat nu a avut caracter fictiv, cătă vreme, urmare a acesteia, Securitatea a luat masuri împotriva persoanei denunțate, căreia i s-a refuzat plecarea in străinătate.

3. Soluția instanței de recurs

Înalta Curte, analizând recursul in raport de criticile formulate, care se circumscriu motivului de nelegalitate prevăzut de art.304 pct.9 din Codul de procedură civilă, de înscrisurile depuse la dosarul cauzei, de dispozițiile legale incidente, apreciază ca recursul este nefondat.

Instanța de recurs retine că în cauza, prima instanța a făcut o interpretare si aplicare greşita a legii întrucât sunt îndeplinite condițiile cumulative impuse de art.2 lit.b) din O.U.G. nr.24/ 2008, pentru a se constata calitatea de colaborator al Securității în condițiile art. 11 din acelaşi act normativ în ceea ce îl priveşte pe intimatul - pârât, după cum urmează:

- Persoana să fi furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității.

Necontestat este faptul ca intimatul - pârât a semnat la 10.06.1988, un angajament de colaborare cu Securitatea, preluând numele conspirativ „Zeno".

Din înscrisurile depuse la dosar de recurent, respectiv raportul cu propunerea de recrutare a numitului .... din 24.03.1983 (filele 53, 54 dosar fond), raportul informativ al ofițerului de Securitate la întâlnirea cu sursa „Zeno" din 28.07.1989 (filele 55, 56 dosar fond) si din data de 31.01.1989 (filele 57, 58 dosar fond), rezultă că intimatul pârât a furnizat informații cu privire la numitul .... referitoare la faptul că intenționează să facă o excursie într-un alt stat unde are o prietenă, despre

care a auzit şi faptul că nu se va mai întoarce în ţară dacă se va înţelege cu aceasta.

Prin urmare, aceste înscrisuri conduc la concluzia ca este îndeplinita condiţia referitoare la furnizarea de informaţii, având în vedere că din rapoartele ofiţerului de securitate aflate la dosar, rezultă că intimatul - pârât a relatat aspecte ce au prezentat interes pentru Securitatea statului, iar numitului ...., ulterior i-a fost interzisa plecarea în străinătate.

Este suficientă existenţa materială a unei singure relatări verbale a colaboratorului, consemnată de lucrătorii Securităţii pentru ca furnizarea informaţiilor să îndeplinească cerinţele legale.

- Prin informaţiile furnizate să fi fost denunţate activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Din actele dosarului rezultă că informaţiile furnizate de intimatul - pârât s-au referit la persoane aflate în atenţia Securităţii în vederea recrutării, care erau verificate prin intermediul colaboratorilor.

Este evident că relatarea despre intenţia de plecare definitivă din ţara reprezenta o informaţie despre o atitudine sau o acţiune potrivnică regimului comunist, fiind considerată un afront direct la adresa acestuia, care lua toate masurile pentru a descoperi şi zădărnici aceste intenţii, ulterior persoanele fiind supuse supravegherii, mai ales dacă persoanele în cauza erau deja in atenţia organelor Securităţii.

In acest context, informaţia furnizată organelor de securitate este suficientă pentru încadrarea informaţiilor furnizate de intimatul - pârât în prevederea legală conţinută de art.2 lit.b) din O.G. nr.24/2008.

Nu este obligatoriu ca denunţătorul să fi cunoscut personal persoana denunţată şi nici detalierea informaţiilor furnizate, simpla încadrare a acestora în categoria informaţiilor utile pentru Securitate prezumă natura lor ca fiind dintre acelea care au denunţat activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

- Informaţiile să fi vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Informaţiile furnizate trebuie să fie apte să ducă la îngrădirea libertăţilor şi drepturilor fundamentale ale omului, nefiind obligatoriu ca acestea să fi şi produs îngrădirea despre care face vorbire art.2 lit.b) din O.G. nr.24/2008.

Din înscrisurile aflate la dosar rezultă că în persoana numitului .... informaţiile au fost apte să ducă la îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale, respectiv dreptul la viata privata si dreptul la libera circulaţie, prevăzute de art.17 si respectiv art. 12 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile si Politice, acestuia nefiindu-i aprobată ulterior plecarea din ţara.

Apărările intimatului - pârât nu pot fi reţinute ca întemeiate.

Împrejurarea că nu a fost depus la dosarul cauzei niciun document care să provină în mod direct sau mijlocit de la intimatul - pârât, nu înlătură aplicarea dispozițiilor art.2 lit.b), existând la dosar rapoartele lucrătorilor Securității care consemnează relatările verbale ale colaboratorului, informațiile dovedindu-se a fi utile în perioada în care au fost furnizate.

De asemenea, aşa cum s-a reținut anterior, legiuitorul nu a impus si condiția ca persoana care a făcut delațiunea să fi cunoscut persoana despre care a furnizat informațiile, astfel ca declarația autentica a numitului .... invocata ca probă în apărare de intimatul - pârât, nu înlătură prezumția relativă cu privire la realitatea celor reținute în cuprinsul rapoartelor ofițerilor de Securitate depuse la dosarul cauzei.

În consecință, față de toate aceste considerente, instanța de recurs apreciază sentința recurată ca fiind nelegală şi netemeinică, astfel că în temeiul art.312 alin.(1) teza a I-a Cod procedură civilă şi art.20 alin.(2) din Legea nr.554/2004 modificată şi completată, recursul va fi admis, casata sentința recurată şi admisă cererea formulată de C.N.S.A.S., constatându-se calitatea de colaborator al Securității a lui Bumbar Vasile.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

Admite recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței nr.1537 din 24 martie 2010 a Curții de Apel Bucureşti – Secția a VIII-a contencios administrativ şi fiscal.

Casează sentința recurată, admite cererea formulată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității şi constată calitatea de colaborator al Securității a lui Bumbar Vasile.

Irevocabilă.

Pronunțată în şedință publică, astăzi 20 octombrie 2011.

JUDECATOR,	**JUDECATOR,**	**JUDECATOR,**
I.Rîciu	C.Ilie	Em.Albu

MAGISTRAT ASISTENT,
A.Nechita

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECȚIA
Red. I.R.
Tehnored. T.E.
4 ex.
Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe Nr. 995/2/2009 se legalizează de noi.

